

ВІДПОВІДЬ ТОВАРИЩАМ-КОЛГОСПНИКАМ

СТАТТЯ ТОВ. СТАЛІНА.

Із газет відомо, що моя стаття “Запаморочення від успіхів” та відома постановка ЦК ВКП(б) “Про боротьбу з викривленнями партійної лінії в колгоспному русові” викликали численні відгуки в лавах практиків колгоспного руху. У зв'язку з цим я дістав останнього часу ряд листів від товаришів колгоспників з вимогою відповісти на поставлені там запитання. Мій обов'язок був відповісти на листи порядком приватного листування. Та виявилось, що це неможливо, бо більше, як у половині листів

КОРИНЬ ПОМИЛОК У ХИБНОМУ ПІДХОДІ ДО СЕРЕДНЯКА.

1. питання. В чому є корінь помилок у селянському питанні?

Відповідь: У хибному підході до середняка. У тому, що допущилися насильства у галузі господарських стосунків із середняком. У тому, що забули, що господарчу спілку з середняками ми будувати не на ґрунті насильницьких заходів, а на ґрунті угоди з середняком. У тому, що забули, що основу колгоспного руху в даний момент становить спілка робітничої класи та бідноти з середняком проти капіталізму взагалі, проти гнитайні зокрема. Доки наступ провадили проти гнитайні в єдиним фронті з середняком, все було добре. Але коли деякі наші товариші сп'янали від успіхів, почали непомітно сповзати з шляху наступу на гнитайні, на шлях боротьби з середняком, коли вони, в гонитві за високим відсотком колективізації почали застосовувати до середняка примус, позбавляючи його виборчого права, “розкуркулюючи” та експропріючи його наступ став викривлятися, єдиний фронт із середняком почав хитатися й, зрозуміло, глитайні дістав змогу спробувати знову звестися на ноги. Забули, що насильство потрібне й корисне в справі боротьби з нашими класовими ворогами, нездолене й згубне щодо середняка, який є наш спільник.

ТІЛЬКИ ДОБРОВОЛЬНЕ РЕКРУТУВАННЯ ДО КОЛЕКТИВІВ.

2. запитання: — Які головні помилки в колгоспному русові?

Відповідь: Іх, цих помилок прийнятні три.

Перша — порушили ленінський принцип добровільності в будівництві колгоспів. Порушили основні вказівки партії та зразковий статут сільсько-господарської артілі про добровільність колгоспного будівництва. Ленінізм учить, що селяни треба перевести на рейки колективного господарства порядком добровільності, шляхом переконання у перевазі громадського колективного господарства перед господарством індивідуальним. Ленінізм учить, що переконати селяни у перевазі колективного господарства можна лише тоді, коли їм покажуть і доведуть ділом, на досвіді, що колгосп кращий за індивідуальне господарство, що він вигідніший, ніж індивідуальне господарство, що колгосп дає вихід селянинові, біднякові й середнякові зі злиднів. Ленінізм учить, що без цих умов колгоспів не можуть бути сталі. Ленінізм учить, що всяка спроба втягти в колгоспний порядок примусу може дати лише негативні наслідки, може тільки відштовхнути селян від колгоспного руху.

Коли б хто-небудь із вас тільки примус спостерігав, то ви повинні знати, що це — злочин, що це — порушення закону, що його ми всіма силами намагаємося виправити і будемо виправляти”. (Том XX, ч. 2, стор. 320).

Далі: “Лише тоді, коли пошастити до діл довести селянам переваги громадського, колективного, товариського, артільного оброблення землі, лише коли пошастити допомогти селянинові товариському артільному господарству, лише тоді робітничий клас, що тримає в своїх руках державну владу, справді доведе селянинові свою правоту, справді притягне на свій бік міцну й насправді багатомільйонну селянську масу. Тому значення всяких заходів щодо сприяння товариському, артільному обробленню землі не можна перебільшувати. Ми маємо мільйони розкиданих, розпорозаних у глушину сел, окремих господарств. Лише, коли практично, на досвіді, близькому до селян довести, що перехід до товариського артільного оброблення землі потрібний і можливий, лише тоді ми матимемо право сказати, що в такій величезній селянській країні як Росія на шляху до соціалістичного оброблення землі зроблено серйозний крок”. (Том XVI, стор. 392).

НЕ УСЮДИ ОДНАКОВІ ТЕМПИ.

Друга: Порушили ленінський принцип обліку різноманітності умов по різних районах СРСР щодо колгоспного будівництва. Забули, що в СРСР найрізноманітніший краї з різними економічним станом та рівнем культури. Забули, що серед цих країн є передові, середні та відсталі. Забули, що темпи колгоспного руху та методи колгоспного будівництва не можуть бути однакові для всіх країн. Забули, що “Було б помилково, — говорить Ленін, — коли б товариші просто за шаблоном списували декрети для всіх місцевостей Росії, коли б більшовицькі комуністи, радянські робітники на Україні та Дону почали не розборяючи, гамузом поширювати їх на інші краї... бо “ми не зв'язуємо себе одностайним шаблоном, не вирішимо раз назавжди, що наш досвід, досвід Центральної Росії, можна перенести цілком на всі окраїни”. (Том XVI, стор. 105).

Ленін говорить далі: “Центральну Росію, Україну, Сибір шаблонуювати, відкорити певному шаблону буде величезною дурницею”. (Том XVIII, ч. 1, стор. 143).

Нарешті, Ленін зобов'язує комуністів надати, щоб вони “розуміли своєрідність своєї республіки, відмінну від стану та умов РСФФР, зрозуміли конче потребу не копіювати нашу тактику, а обмірковувано змінювати її, пристосувавши до розвитку конкретних умов”. (Том XVIII, ч. 1, стор. 200).

Здається ясно. На підставі цих Ленінових вказівок, ЦК нашої партії у своїй постанові про “темпи колективізації” (див. “Правду” з 6 січня 1930 року), поділив краї СРСР з поглядом темпів колективізації на 3 групи. З них Північний Кавказ, Середня Волга й Нижня Волга можуть в основному

НЕ ПЕРЕСКАКУВАТИ ЧЕРЕЗ КОЛГОСПИ ДО КОМУН.

Третя. Порушили ленінський принцип нездоленості перескакувати через недозревшу форму руху щодо колгоспного будівництва. Порушили ленінський принцип — не перебіждувати розвитку мас, не декретувати руху мас, не відриватися від мас, а посуватися разом із масами й рухати їх вперед, підводячи їх до наших

громадське оброблення землі декретами, узаконеннями було б величезною нісенітницею, що на це могла піти мізерна кількість свідомих, а величезна більшість селян цього завдання не ставила. І тому ми обмежувалися тим, що абсолютно й конче потрібне в інтересах розвитку революції: ні а яким разі не випереджуючи розвитку мас, а дождавшись доки з власного досвіду цих мас, з їхньої боротьби виросте рух вперед”. (Підкреслення моє. — І. Сталін). (Том XV, стор. 538 — 539).

Виходячи з цих Ленінових вказівок, ЦК у відомій своїй постанові про “темпи колективізації” (див. “Правду” з 6 січня 1930 р.), визначив, що: а) Головні форми колгоспного руху в даний момент становить сільсько-господарська артілі. Треба, вважаючи на це, виробити статут сільгоспартілі, як головної форми колгоспного руху; б) Не можна допускати в нашій практичній роботі, “декретування” згорі колгоспного руху, “три в колективізацію”. Це значить, що тепер ми повинні тримати курс не на

ЗАПАМОРОЧЕННЯ ВІД УСПІХІВ ПРИВЕЛИ ДО ПОМИЛОК.

Третє питання: Як могли трапитися ці помилки та як їх повинна партія виправляти?

Відповідь: Вони трапилися на основі наших швидких успіхів у царині колгоспного руху. Успіхи іноді запаморочують голову. Вони сприяють часто надмірній самовпевненості та зарозумілості. Це найлегше може трапитися із представниками партії, що стоять коло керма влади, особливо такої партії, як наша партія, що її сила й авторитет майже незмірні. Тут цілком можливі факти комунізму, що з ним так завзято борювся Ленін. Тут цілком можлива віра у всемогутність декрету, резолюції розпорядження. Тут цілком реальна небезпека перетворення революційних заходів партії на пусте чиновницьке декретування окремих представників партії в тій або інших частинах нашої неосвяченої країни. Я маю на увазі не тільки місцевих робітників, а й окремих краєвих робітників і окремих членів ЦК.

“Комуністичне чванство, — каже Ленін, — означає, що людина, бувши членом комуністичної партії й невичисленою звідти, уявляє, що всі свої завдання вона може розв'язати комуністичним декретуванням”. (Том XVIII, ч. 1, стор. 384 — 385). Ось на якому ґрунті виникли помилки в колгоспному русові, перекручування партійної лінії в справі колгоспного будівництва.

У чому небезпека цих помилок та перекручувань, коли вони будуть і далі, коли їх не ліквідувати швидко й остаточно? Небезпека тут у тому, що вони, ці помилки, ведуть нас простою дорогою до розв'язання колгоспного руху, розладу із середняком, дезорганізації бідноти, спантеличення наших лав, послаблення всього нашого соціалістичного будівництва, відновлення глитайства. Коротко кажучи, тут помилки мають тенденцію штовхнути нас із шляху зміцнення спілки з основними масами селянства, з шляху зміцнення пролетарської диктатури — на шлях розриву з цими масами, на шлях підірву пролетарської диктатури. Небезпека ця виявилась у другій половині лютого, саме тоді, коли одна частина наших товаришів, засліплена попередніми успіхами, гальолом мчали в бік від ленінського шляху. ЦК партії зважив на цю небезпеку і не-

гаючи втрутився в справу, доручивши Сталінові попередити зарозумілих товаришів у спеціальній статті про колгоспний рух. Ленін гадають, що стаття “Запаморочення від успіхів” є наслідком особистого почину тов. Сталіна. Це, звичайно, дурниця. Не на те в нас є ЦК, щоб допускати в такій справі особистий почин будь-кого. Це лише була глибока розвідка ЦК, і коли виявилися глибини і розміри помилок із усією силою свого авторитету, опублікувавши

свою відому постанову з 30 березня 1930 року. Тяжко зупинитися підчас шаленого бігу і спрямувати на правдивий шлях людей, які мчать щосили до прірви. Але наш ЦК тому й називається Центральним Комітетом Ленінської партії, що він зумів перемагати й не такі труднощі, і він переміг уже ці труднощі в основному. Тяжко зупинити в таких випадках свій біг цілим загном партії, вчасно повернути на правдивий шлях і перешквувати своєї лаві. Але наша партія тому й називається партією Леніна, що вона досить гнучка, щоб подолати такі труднощі. Вона вже пододала в основному ці труднощі.

Головне тут у тому, щоб виявити мужність визнати свої помилки і знайти в собі силу ліквідувати їх за найменший час. Побовованні визнати свої помилки після задоволення з нещодавніх успіхів, побовованні самокритики, небажанні виправити помилки швидко й рішуче — ось головні труднощі. Треба подолати ці труднощі. Треба відкинути геть роздухані числові завдання та канцелярсько-бюрократичний максималізм. Треба переключити свою увагу на завдання організаційно-господарчого будівництва колгоспів, щоб від помилок не залишилось і сліду. Немає ніяких підстав сумніватися, що партія вже в основному пододала всі небезпечні труднощі. “Усі революційні партії, — каже Ленін, — що досі гинули, гинули через те, що ставали зарозумілими й не вміли бачити, в чому хіба, боялися говорити про свої хибні. А ми не загинемо тому, що ми не боїмося говорити про свої хибні й найвчасно перемагати їх”. (Том XVIII, ч. 2, стор. 59). Цих слів Леніна забувати не можна.

ПРО ВІДСТУП НЕ МОЖЕ БУТИ Й МОВИ.

4. питання: Чи не є боротьба з перекручуваннями партійної лінії хід назад, відступ?

Відповідь: Ні, звісно, ні. Про відступ можуть тут говорити тільки люди, що вважають продовження помилок та перекручувань за наступ, а боротьбу з помилками — за відступ.

Наступати порядком нарощування помилок та перекручувань, — оце так “добрий наступ”. Ми висунули сільсько-господарську артілі, як основну форму колгоспного руху на даний момент, даний відповідний зразковий статут, як керівництво в роботі для колгоспного будівництва. Чи відступаємо ми від цього? Звичайно, ні. Ми висунули зміцнення виробничого, єдиного робітничого класу та бідноти з середняком, як основу колгоспного руху в даний момент. Чи відступаємо ми від цього? Звичайно, ні. Ми висунули гасло ліквідації глитайства як класи за головне гасло нашої практичної роботи на селі в даний момент. Чи відступаємо ми від цього? Звичайно, ні. Ми взяли ще в січні 1930 року певний “лемп” колективізації сільського господарства СРСР, поділивши краї СРСР на певні групи, визначивши для кожної групи свій особливий темп. Чи відступаємо ми від цього? Звичайно, ні. Деж тут “відступ партії”?

Ми хочемо, щоб люди, які допущилися помилок і перекручень, відступили від своїх помилок. Ми хочемо, щоб головотяпи відступили від свого головотіяства на позиції ленінізму. Ми хочемо цього, бо тільки з такою умовою можна буде й далі справді наступати на наших класових ворогів.

Чи означає це, що ми повертаємо назад? Звичайно, ні.

(Продовження на 3-й сторінці.)